

Justitsministeriet

Dato: 28. maj 2008
Dok.: JCB40146
Sagnr.: 2008-3061/1-0041

Udkast til tale til brug for mødet den 29. maj 2008 i Folketingets Retsudvalg og mødet den 30. maj 2008 i Folketingets Europaudvalg forud for rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 5.-6. juni 2008

På torsdag og fredag i næste uge holdes det sidste råds-møde om retlige og indre anliggender under slovensk for-mandskab.

Mødet foregår i Luxembourg, og udvalget har som sæd-vanligt modtaget et samlenotat om de sager, som er på dagsordenen for mødet.

Jeg vil koncentrere mig om de vigtigste sager på dagsor-denen, men I er naturligvis meget velkomne til også at stille spørgsmål om de punkter, som jeg ikke selv kom-mer ind på.

Jeg kan oplyse, at **dagsordenspunkt nr. 28** om en PNR-aftale med Australien forelægges med henblik på for-handlingsoplæg, mens de øvrige sag er forelægges til ori-
entering.

Jeg skal endvidere nævne, at **dagsordenspunkt nr. 14** om kritisk infrastruktur hører under Forsvarsministeriets område.

Den første sag jeg vil komme ind på, er **dagsordens-
punkt 2** om ændring af pasforordningen.

Det forventes, at et forslag til en justering af pasforord-
ningen fra 2004 vil blive sat på dagsordenen for råds mø-
det med henblik på politisk enighed og efterfølgende
vedtagelse.

Pasforordningen indeholder i dag en pligt til at afgive
fingeraftryk til brug for pas, der udstedes efter den 28.
juni 2009.

Forslaget til ændring af pasforordningen indebærer, at der indføres to undtagelser fra pligten til at afgive fingeraftryk, idet børn under seks år, og personer, hvor det er fysisk umuligt at afgive fingeraftryk, undtages fra pligten.

Efter formandskabets kompromisforslag gives medlemsstaterne dog mulighed for i national ret at bestemme, at også børn under seks år skal afgive fingeraftryk.

Baggrunden for forslaget er, at en række pilotprojekter har vist, at fingeraftryk fra børn under seks år ikke har en tilstrækkelig høj kvalitet til, at man kan foretage en sikker identitetskontrol.

Herudover har det vist sig, og at disse børns fingeraftryk undergår så store forandringer, at et lagret aftryk kun vanskeligt vil kunne benyttes til kontrol i hele passets gyldighedsperiode.

I øvrigt tager pasforordningen i dag ikke højde for, at en gruppe personer pga. fysisk umulighed ikke kan imødekomme kravet til fingeraftryk – eksempelvis fordi de ikke har nogen hænder.

Endelig lægger forslaget op til at indføre princippet om ”én person – ét pas”.

Dette princip er allerede indført i dansk ret i 2004. Princippet indebærer, at hver person skal have sit eget pas, og at børn altså ikke kan optages i forældrenes eller andre voksnes pas.

Som følge af Protokollen om Danmarks stilling deltager Danmark ikke i vedtagelsen af forslaget, og en vedtaget forordning på området vil ikke være bindende for eller finde anvendelse i Danmark.

Da forslaget imidlertid udgør en videreudvikling af Schengen-reglerne, skal Danmark inden seks måneder træffe afgørelse om, hvorvidt man vil gennemføre reglerne i national ret, ligesom man i sin tid gennemførte pasforordningen.

Fra dansk side er man positiv over for forslaget til ændring af pasforordningen og vil tage en vedtagelse af forslaget til efterretning.

I tilfælde af vedtagelse agter man fra dansk side også at meddele, at man vil gennemføre reglerne i dansk ret.

Jeg skal bemærke, at ændringsforslaget ikke tidligere har været præsenteret for udvalget, da der – på grund af en fejl, som jeg meget beklager – ikke er udarbejdet et grundnotat om forslaget.

Den næste sag jeg vil nævne, er **punkt 5** om et forslag vedrørende afgørelser afsagt in absentia.

Det overordnede formål med dette forslag er at lave fællenes og klarere regler i en række rammeafgørelser for, hvornår et medlemsland har pligt til at fuldbyrde en strafretlig afgørelse, som et andet medlemsland har afsagt, uden at vedkommende person selv var til stede – såkaldte afgørelser afsagt in absentia.

Udvalget hørte også om sagen forud for rådsmødet i april, hvor det slovenske formandskab forsøgte at få fastlagt en generel indstilling i Rådet til det samlede forslag. Dette lykkedes imidlertid ikke, fordi tre lande ikke kunne tilslutte sig forslaget, som det forelå på det tidspunkt.

Formandskabet har siden april arbejdet på at justere forslaget, og vi forventer, at de på det kommende rådsmøde igen vil prøve at få fastlagt en generel indstilling.

Drøftelserne om forslaget er ikke afsluttet endnu, men der tegner sig en enighed blandt medlemsstaterne om nogle justeringer, som vil tilfredsstille to af de tre medlemsstater, der ikke kunne tilslutte sig forslaget i april.

De eneste indholdsmæssige ændringer i den forbindelse vedrører den særlige fjerde undtagelse om den europæiske arrestordre. Ændringerne går først og fremmest ud på, at sikre den person, som ønskes udleveret for at afsone en dom afsagt in absentia, en ret til at få en kopi af den bagvedliggende dom.

Der vil samlet set være tale om ukontroversielle justeringer af forslaget, og fra dansk side agter vi at udvise den nødvendige fleksibilitet, for at vi kan nå til enighed.

Hvad er så chancerne for, at det lykkes at nå til enighed på dette rådsmøde? Det er faktisk ikke rigtigt til at sige.

Det skyldes, at det sidste af de tre lande først onsdag i denne uge har forklaret, hvilke ændringer der skal til, for at de vil kunne støtte det samlede forslag.

Jeg kan sige, at det pågældende land ønsker at genåbne dele af teksten, som allerede har været indgående drøftet og som der for de øvrige lande er fundet tilfredsstillende løsninger på.

Der udestår derfor nogle vanskelige forhandlinger, og selv om de fleste lande sikkert ligesom Danmark gerne vil udvise fleksibilitet, er tålmodigheden nok ved at være opbrugt.

I alle tilfælde kan jeg nævne, at vi fra dansk side har tilkendegivet, at det er nødvendigt med enighed i juni, for at vi kan nå at indhente Folketingets samtykke efter grundlovens § 19 i tide inden Lissabon-traktatens forventede ikrafttræden 1. januar 2009.

Også svenskerne har meldt ud, at juni er sidste chance, hvis forslaget skal vedtages på det nuværende traktatgrundlag.

Dagsordenspunkt 6 handler om Eurojust-forslaget, som udvalget også hørte om før rådsmødet i april.

Det forventes, at formandskabet også på det kommende rådsmøde vil lægge nogle udvalgte bestemmelser op til Rådet med henblik på at få konstateret en generel indstilling til de pågældende bestemmelser.

Denne gang vil formandskabet forsøge at enighed om artikel 5a, artikel 9a – 9g samt artikel 12, og det skal nok lykkes.

Jeg kan generelt henvide til samlenotat for den nærmere gennemgang af bestemmelserne og vil nøjes med at knytte en enkelt kommentar til bestemmelserne i artikel 9a – 9g.

Disse bestemmelser indeholder detaljerede regler om, hvilke beføjelser de nationale Eurojust-medlemmer skal have, men det er vigtigt at holde sig for øje, at der i denne sammenhæng er tale om beføjelser som f.eks. det danske medlem vil udøve i sin egenskab af dansk myndigheds-person og ikke som en del af et EU-organ.

Det vil sige, at hvis vores Eurojust-medlem i en konkret sag f.eks. benytter sig af den begrænsede selvstændige beføjelse, som ligger i forslaget til artikel 9 f om hastesa-ger, vil det ske i hans egenskab af dansk statsadvokat. Der er altså ikke tale om, at Eurojust som sådan med ar-tiklerne 9a – 9g bliver tillagt yderligere beføjelser, og det er vi fra dansk side tilfredse med.

Samlet set agter vi derfor at tilslutte os de udvalgte be-stemmelser, som vil blive forelagt på rådsmødet.

I det hele taget må jeg sige, at forhandlingerne om det samlede forslag set med danske øjne er gået i den rigtige retning. Vores eneste reelle knast i forslaget er på nuværende tidspunkt således omfanget af den ordning for udveksling af oplysninger mellem Eurojust og medlemslandenes myndigheder, som ligger i forslagets artikel 13.

Jeg fremhæver dette, fordi det godt kunne se ud som formandskabet også vil forelægge artikel 13 på rådsmødet.

Drøftelserne om artikel 13 er ikke afsluttede, og vi arbejder fra dansk side for, at der ikke laves et system, som bliver unødvendigt ressourcekrævende for de danske myndigheder.

Vi er ikke helt tilfredse med bestemmelsen endnu, men det bevæger sig i den rigtige retning, og hvis formandskabet også skulle vælge at lægge artikel 13 på rådsmø-

det vil vi fra dansk side udvise fleksibilitet i bestræbelserne på at nå en eventuel enighed om bestemmelsen.

Dagsordenspunkt 9 om det europæiske PNR-system er blevet taget af dagsordenen, og jeg vil derfor vende mig mod **punkt 10** om miljøstraffedirektivet.

Siden jeg for 3 uger siden forelagde sagen her i udvalget med henblik på forhandlingsoplæg, har medlemslandene på et møde i Coreper den 21. maj tilsluttet sig et udkast til førstebehandlingsaftale med Parlamentet, som indholdsmæssigt svarer til det, vi forventede.

Formandskabet vil derfor nu på rådsmødet lægge op til politisk enighed om direktivet, og det vil vi fra dansk side i overensstemmelse med forhandlingsoplægget tilslutte os.

Dagsordenspunkt 11 drejer sig om en ændring af direktivet om skibsforurening.

Forslaget er fremsat som opfølgning på EF-domstolens dom fra efteråret 2007, der som bekendt annullerede rammeafførelsen om skibsforening.

Med forslaget lægges der op til at flytte visse dele af den annullerede rammeafgørelse over i direktivet om skibsforening. Det drejer sig navnlig om bestemmelser vedrørende medvirken og juridiske personers ansvar, og jeg kan nævne, at det er vores opfattelse, at Kommissionens forslag ikke giver problemer i forhold til den grænse-
dragning, som domstolen har foretaget mellem søjle 1 og søjle 3.

Indtil videre har forslaget været drøftet på et par arbejdsgruppemøder, og formandskabet vil på rådsmødet blot give en orientering status for forhandlingerne.

Det sidste punkt jeg selv vil komme ind på er **dagsordenspunkt 28**, som forelægges med henblik på forhandlingsoplæg.

Dette punkt drejer sig om en aftale mellem EU og Australien om overførsel af oplysninger om flypassagerer – de såkaldte PNR-oplysninger.

Udvalget er tidligere orienteret om sagen forud for Rådets godkendelse af det forhandlingsmandat, som har dannet grundlag for formandskabets og Kommissionens forhandlinger med de australske myndigheder.

Det, som formandskabet lægger op til skal drøftes på det kommende rådsmøde, er EU's undertegnelse af selve aftalen.

Jeg vil ikke foretage en detaljeret gennemgang af det foreliggende aftaleudkast, som er nærmere beskrevet i det

oversendte samlenotat. I stedet vil jeg indskrænke mig til mere overordnet at sige følgende:

Fra regeringens side stiller vi os positive over for, at EU indgår en aftale med Australien om overførsel af PNR-oplysninger.

Det forhandlingsresultat, som er opnået, er efter regeringens opfattelse et godt resultat, som skaber et sikkert retligt grundlag for overførsel af PNR-oplysninger til de australske toldmyndigheder, og som samtidig sikrer, at overførslen af de pågældende oplysninger vil ske under betryggende former.

Jeg vil her navnlig fremhæve, at de australske myndigheder har indvilget i at lave deres nuværende system om og overgå til et såkaldt ”push-system”, som vil indebære, at de australske myndigheder – efter en overgangsperiode på 2 år – ikke selv vil have adgang til at trække oplysninger fra flyselskabernes databaser. Efter udløbet af den

nævnte overgangsordning, som vi fra dansk side finder rimelig, vil det således være flyselskaberne selv, der inden for rammerne af aftalen vil skulle udlevere de omhandlede PNR-oplysninger til de australske toldmyndigheder.

I tilknytning hertil vil jeg nævne, at aftaleudkastet indebærer, at de australske toldmyndigheder skal filtrere følgende oplysninger fra, som eventuelt måtte indgå i de PNR-oplysninger, der overføres. De australske toldmyndigheder vil således efter aftalen ikke kunne behandle følsomme oplysninger, og sådanne oplysninger skal således slettes uden yderligere behandling.

Herudover vil jeg nævne, at aftaleudkastet indeholder strenge betingelser for de australske toldmyndigheders adgang til at videregive modtagne PNR-oplysninger til andre australske myndigheder eller til myndigheder i tredjelande. Når det gælder sidstnævnte situation, er det bl.a. en betingelse, at videregivelsen sker til en myndig-

hed i et tredjeland, hvis funktioner er direkte relateret til forebyggelse og bekæmpelse af terrorisme og andre alvorlige forbrydelser mv., og at de australske myndigheder i det konkrete tilfælde har vurderet, at videregivelse af de omhandlede PNR-oplysninger er nødvendig af hensyn til at forebygge og bekæmpe terrorisme mv.

Endelig vil jeg nævne, at aftaleudkastet indeholder en række bestemmelser af databeskyttelsesmæssig karakter, som tilgodeser hensynet til at beskytte registrerede personer i forbindelse med behandlingen af PNR-oplysninger. Jeg henviser herom til det oversendte samlenotat.

For kort at opsummere, så kan vi fra regeringens side tilslutte os, at EU undertegner – og senere indgår – en aftale med Australien på området.